

"...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ..."

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

โครงการฝึกอบรมหลักสูตร แนวทางการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายกระทรวงกำหนด
และวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เปลี่ยนแปลงใหม่ เพื่อป้องกันจุดเสี่ยงจากการตรวจสอบ

“ความรู้เกี่ยวกับข้อตรวจพบและข้อสังเกตด้านการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

วิทยากร จาก สำนักตรวจสอบการเงินและการบริหารพัสดุที่ 10 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นายจักรกฤษณ์ แก่นจันทร์

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

นายภักพล ภัทรปริญสิริ

วิศวกรชำนาญการ

โทร 0 2271 8000 ต่อ 1651

วันที่ 22 ธันวาคม 2566 เวลา 09.00 – 16.00 น.
ณ ห้องประชุม 1 อาคารเทียมคมกฤส กรมป่าไม้

1

1 การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ผู้ปฏิบัติงานทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร

2

2 ข้อสังเกตจากการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
ที่เกี่ยวกับการการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง จัดทำร่างขอบเขตของงาน และ
การกำหนดราคากลาง

3

3 การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) ที่ดี มีเทคนิคอย่างไร

4

4 การปฏิบัติงานอย่างไรถึงเรียกว่า ทุจริตเชิงนโยบาย

5

5 ปฏิบัติงานอย่างไรสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างไม่สูงเกินจริง

6

6 จุดเสี่ยงของคณะกรรมการพิจารณาผลจัดซื้อจัดจ้าง

7

7 การทำสัญญาอย่างไรไม่เสี่ยงในการเสียเปรียบ

8

8 แนวทางการตรวจรับพัสดุ การบริหารสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑๓๐ (๗) มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๒๖๗
บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
เพื่อกำหนด หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ได้บัญญัติว่า “ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า การตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึง ตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหาร ซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่า การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

และได้บัญญัติว่า “ตรวจสอบ” หมายความว่า ตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒) และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

(๕) สั่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

ในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานตาม (๒) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๙๘ โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตำหนิโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน

(๓) ปรับทางปกครอง

ในการลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษ
มิได้

ในการพิจารณาโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรง
แห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น

มาตรา ๙๙ ในการพิจารณาวินิจฉัยเพื่อลงโทษทางปกครอง ให้คณะกรรมการใช้รายงานผล
การตรวจสอบของผู้ว่าการเป็นหลัก แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานประกอบ
การพิจารณาด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- (๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)
- (๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓) ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๖

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการ ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขและควบคุมหรือก้ำกั้มมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก แต่ผู้ว่าการต้องรับฟังคำชี้แจงและเหตุผลหรือความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจที่ไม่เกี่ยวกับกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดใช้ ค่าเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจหรือดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการ เป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบประกอบด้วยคำชี้แจงของหน่วยรับตรวจปรากฏว่ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการใดไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือ การปฏิบัติตามจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการที่จะ เสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือ แบบแผนการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมต่อไป ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่ บกพร่องให้เป็นอันพับไป เว้นแต่เป็นกรณีทุจริต

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจจัดเก็บรายได้หรือผลตอบแทนไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือสัญญา ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะไปยังหน่วยรับตรวจเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือสัญญา และให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่เห็นด้วยกับการชี้แจงเหตุผลของหน่วยรับตรวจ หรือเห็นว่าการดำเนินการไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะหรือไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีที่ผู้ว่าการมีหลักฐานอันน่าเชื่อว่าหน่วยรับตรวจมีข้อบกพร่องในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด ผู้ว่าการมีอำนาจขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลโดยรวมทั้งที่ได้มาจาก ผู้เสียภาษีอากร ผู้ชำระค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด โดยต้องระบุหลักฐานให้หน่วยรับตรวจทราบ ตามสมควร และให้ถือว่าการที่หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าการเป็นการกระทำที่ชอบ ด้วยกฎหมาย

อำนาจในการขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลตามวรรคสาม ถ้าเป็นกรณีเกี่ยวกับภาษีอากร ประเมิน ผู้ว่าการจะมอบหมายให้รองผู้ว่าการกระทำการแทนก็ได้ แต่จะมอบให้เจ้าหน้าที่อื่นมิได้

ในการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากรประเมินตามวรรคสามต้องไม่มีลักษณะเข้าไปใช้อำนาจ ประเมินแทนหน่วยรับตรวจ หรือเป็นการวินิจฉัยการประเมินของผู้มีอำนาจประเมิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่และอำนาจบริหารจัดการ ดูแลรักษา และติดตามทรัพย์สินของแผ่นดิน ละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยรับตรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป หรือในกรณีที่มิกฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการอย่างใดต่อไป ก็ให้ผู้ว่าการดำเนินการไปตามนั้น

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๙ ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ต้องตรวจสอบเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ผู้ว่าการจะเห็นว่ามีการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นได้ชัดเจนว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือขาดประสิทธิภาพ จะแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบก่อนหรือในระหว่างดำเนินการก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ผู้ว่าการต้องแนะนำวิธีดำเนินการที่ถูกต้องให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติด้วย และในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าการดำเนินการที่ผู้ว่าการแนะนำนั้นไม่อาจหรือไม่สมควรดำเนินการโดยมีเหตุผลอันสมควร ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการ หน่วยรับตรวจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันหารือเพื่อหาข้อยุติ โดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้หน่วยรับตรวจดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๙๐ ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ ให้ผู้ว่าการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และให้จัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจ ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม สังคม และความนิยมของท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยให้รับฟังเหตุผลและความจำเป็นของ หน่วยรับตรวจประกอบด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๙๑ ให้ผู้ว่าการตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือ ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๗ (๒)

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๔๓ ในการตรวจสอบ ให้ผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจ ตรวจสอบเงินและทรัพย์สินอื่น บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานในการใช้จ่ายและหลักฐานอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจและให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ ถ้อยคำ หรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นบรรดาที่หน่วยรับตรวจจัดทำขึ้นหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๒) आयัดบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

(๓) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๔) มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบ คั้น ยัด หรืออายัด บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่น หรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็น

ในการมอบหมายเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะให้มีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนให้ระบุให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงสถานะของเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๗

วินัยการเงินการคลัง

มาตรา ๔๕ ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หากข้อบกพร่องที่ตรวจพบไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ ผู้ว่าการจะแจ้งให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อกำกับดูแลมิให้เกิดข้อบกพร่องอีกก็ได้

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ผู้ว่าการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือมีลักษณะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจต่อไป หรือดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคสามภายในเวลาอันสมควร ผู้ว่าการจะแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (หัวหน้าส่วนราชการ)

มาตรา ๙๖ ผู้รับตรวจผู้ใดไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ผู้ว่าการกำหนดตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๕ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าการจะเสนอต่อคณะกรรมการให้ลงโทษทางปกครองแก่ผู้รับตรวจผู้นั้นก็ได้

มาตรา ๙๘ โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตำหนิโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (๓) ปรับทางปกครอง

ในการลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษ

มิได้

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ)

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดครอบครองเงินหรือทรัพย์สิน บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดที่ผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ยึดอายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการคลัง ด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเงิน การคลัง

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๓

วินัยการเงินการคลัง

ส่วนที่ ๑

รายได้

มาตรา ๓๑ รายได้ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงเงินที่หน่วยงานของรัฐ
จัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๒ การจัดเก็บรายได้แผ่นดินที่เป็นภาษีอากรจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และการยกเว้นหรือการลดภาษีอากรใด จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาและสนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

ในการเสนอยกเว้นหรือลดภาษีอากรตามวรรคหนึ่งต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ให้หน่วยงานของรัฐผู้เสนอจัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการยกเว้นหรือลดภาษีอากรด้วย

มาตรา ๓๓ การจัดเก็บ ลด และยกเว้นรายได้แผ่นดินที่เป็นค่าธรรมเนียมอันมิใช่ค่าตอบแทนการให้บริการ จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๔ บรรดาเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดไว้แต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินที่มีผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี ให้หน่วยงานของรัฐนั้นจ่ายเงินหรือก่องหน้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือ เช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

เมื่อมีเหตุผลอันสมควร รัฐมนตรีจะอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๕ การกั้นเงินรายได้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติวรรคสองและวรรคสาม การจัดสรรเงินกำไรสุทธิของรัฐวิสาหกิจเพื่อนำส่งคลัง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

รายจ่าย

มาตรา ๓๗ หน่วยงานของรัฐจะก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายเงินได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย

การก่อหนี้ผูกพันและการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ และต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

มาตรา ๓๘ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๓๙ การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๐ เงินที่ขอเบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด ให้หน่วยงานของรัฐผู้เบิกนำส่งคืนคลังโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินตราพระราชการ เพื่อให้ส่วนราชการใช้ตราองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศ หรือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินตราองราชการแล้ว ให้เบิกเงินสดใช้เงินตราองราชการที่ได้จ่ายไปนั้น ในโอกาสแรกที่กระทำได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๔๒ หน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่ส่วนราชการต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

มาตรา ๔๓ การก่อหนี้ที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐ ต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นและข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญา และประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่ ๓

การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

มาตรา ๔๔ การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐ และประชาชน ความคุ้มค่า และความประหยัด ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๔๕ ทรัพย์สินของแผ่นดินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้น

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานอื่นของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินของแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินและรายงานให้กระทรวงการคลังทราบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ทรัพย์สินใดตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทรวงการคลังนำขึ้นบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้นต่อไปด้วย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการแทนก็ได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๔๖ การบริหารเงินคงคลังให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง โดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย

มาตรา ๔๗ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ แล้ว การบริหารจัดการเงินของหน่วยงานของรัฐหรือที่อยู่ในความครอบครองดูแลรักษาของหน่วยงานของรัฐ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ โดยมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมด้วย

มาตรา ๔๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงานของรัฐโดยเคร่งครัด โดยต้องดำเนินการด้วยความสุจริต คุ่มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๑๐
ราชกิจจานุเบกษา ๕ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไปนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งครอบคลุมการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบการเงิน เป็นการตรวจสอบการแสดงผลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ

การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบการเงิน หมายถึง

การตรวจสอบการแสดงข้อมูลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานการเงิน

การตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบระบบสารสนเทศ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบ การปฏิบัติตาม กฎหมาย	หมายถึง	การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่าย ของหน่วยรับตรวจ รวมถึงการตรวจสอบอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการ ตรวจสอบ
---------------------------------------	---------	--

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เกณฑ์ที่ใช้
ในการตรวจสอบ

หมายถึง

- (๑) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี
แบบแผนการปฏิบัติราชการ และสัญญา
- (๒) หลักการทั่วไปในการบริหารทางการเงินที่ดี
หลักการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
รวมทั้งหลักการที่ยอมรับโดยทั่วไปหรือ
แนวปฏิบัติที่ดีในระดับชาติหรือแนวปฏิบัติ
ที่ดีในระดับสากล

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สัญญา

หมายถึง

ข้อตกลงที่ทำขึ้นระหว่างหน่วยรับตรวจกับบุคคลใดในการบริหารเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน เช่น สัญญาจัดซื้อจัดจ้าง สัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมทุน หรือสัญญาหรือข้อตกลงอื่นใดที่มีลักษณะของการใช้หรือบริหารเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน เป็นต้น

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบรายจ่าย

การตรวจสอบรายได้

การตรวจสอบการจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบ ผลสัมฤทธิ์และ ประสิทธิภาพ การดำเนินงาน	หมายถึง	การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อแสดงความเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และเพื่อจัดทำ ข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจในการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ของหน่วยรับตรวจ
--	---------	---

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การดำเนินงาน
ของหน่วยรับตรวจ

หมายถึง

การปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยรับตรวจ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ไว้ อันได้แก่ การจัดเก็บ รายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ใน ความครอบครอง หรืออำนาจใช้จ่ายของ หน่วยรับตรวจ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานเป็นการตรวจสอบเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง ในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องแก่หน่วยรับตรวจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน โครงการ กิจกรรม หรือหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่ามากกว่าการรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ

การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม สังคม และความนิยมของท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยให้รับฟังเหตุผลและความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๕.๕ การเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง

๕.๕.๑ ในการตรวจสอบผู้ตรวจสอบต้องให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผล

และแสดงพยานหลักฐานของตน

๕.๕.๒ ผู้ตรวจสอบควรให้ความสำคัญและพิจารณาข้อคิดเห็น หรือคำชี้แจงและเหตุผล หรือ

ความจำเป็นของหน่วยรับตรวจที่มีต่อข้อตรวจพบจากการตรวจสอบ

๕.๕.๓ เมื่อผู้ตรวจสอบได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่ามีข้อบกพร่อง ก่อนการสรุปผล

การตรวจสอบหรือก่อนแจ้งผลการตรวจสอบต่อหน่วยรับตรวจ ให้ดำเนินการดังนี้

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(๑) ทำหนังสือสอบถามประเด็นที่เป็นข้อบกพร่อง โดยกำหนดให้ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจชี้แจงเป็นหนังสือหรือมาให้ถ้อยคำพร้อมแสดงพยานหลักฐาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

(๒) ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตาม (๑) โดยไม่มีเหตุอันสมควรและผู้ตรวจสอบได้มีหนังสือแจ้งเตือนแล้ว ให้ถือว่าผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจไม่ประสงค์ชี้แจงเหตุผลหรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติม

การแจ้งผลการตรวจสอบ

การติดตามผลการตรวจสอบ

การดำเนินการทางวินัยการเงินการคลัง

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยตามมาตรา ๓๑ หรือคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ และคณะกรรมการวินิจฉัยหรือคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาให้ดำเนินคดีแก่ผู้นั้นต่อไป

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๐-๘๙

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

๑. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงาน โดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
๒. ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้าม ผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป เป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
๓. ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
๔. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
๕. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหา ผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือ เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
๖. ต้องไม่เป็นการจัดการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือ ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
๗. ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกั่นแก้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
๘. ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ.
๙. ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชน ผู้มาติดต่อราชการ
๑๐. ต้องไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ.

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีขอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง

(๕) ดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0406.2/0-66

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

25 กันยายน 2550

เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

เรียน ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี

และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อ้างถึง 1. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.6/ว 121 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2545

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

สำนักงาพระราชบัญญัติฯ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา
สารคดี พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงา ค.ณ.

ทุจริต ต้อง มีเจตนาพิเศษ ทำงานผิดระเบียบ ขาดเจตนาพิเศษ ไม่ผิด ม. 157

"การกระทำผิดระเบียบหรือกฎหมายปกครองต่างๆ อันเป็นความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในการปฏิบัติหน้าที่ของวิญญูชน ด้วยเหตุปัจจัยภายนอก แต่หากการกระทำนั้นขาดเจตนาพิเศษที่เป็นมูลเหตุจูงใจภายในก็เสมือนไม่มีจิตใจชั่วร้าย ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพราะเจตนาพิเศษที่ถือว่าเป็นความชั่วร้าย อันเป็นองค์ประกอบภายในของมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา"

ผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดแล้วมีโทษหรือไม่ อย่างไร (เจ้าหน้าที่พัสดุ, ผู้ได้รับมอบหมาย)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Audit)

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit) เป็นการตรวจสอบการแสดงผลทางการเงินของหน่วยรับตรวจ ว่าเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อการกำหนดจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานการเงิน

การตรวจสอบรายงานการเงิน เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความคิดเห็นว่า รายงานการเงินถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ หรือมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

การนำส่งรายงานการเงินประจำปีของหน่วยงานของรัฐ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานการเงินประจำปีงบประมาณให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงไว้กับกระทรวงการคลัง

“ในการตรวจสอบรายงานการเงิน หากพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การไม่จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะจัดทำรายงานข้อเสนอแนะแยกต่างหากจากรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อให้หน่วยรับตรวจดำเนินการตามข้อเสนอแนะ และควบคุม หรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก และเพื่อเป็นการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด หน่วยรับตรวจต้องเร่งดำเนินการตามข้อเสนอแนะและแจ้งผลการดำเนินการไปให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบทุก ๖๐ วัน จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ”

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

ประเด็นที่ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข มีทั้งกรณีรายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และกรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งมีสาเหตุมาจากไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีให้ตรวจสอบ รวมถึงไม่มีรายละเอียด ทะเบียน และรายงานต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดให้จัดทำ หรือไม่ได้จัดทำให้เป็นปัจจุบัน และไม่สามารถชี้แจงสาเหตุของข้อผิดพลาดหรือผลแตกต่างได้ ข้อมูลดังกล่าวถือเป็นหลักฐานการสอบบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อรายงานการเงิน ส่งผลให้ไม่สามารถสรุปได้ว่า บัญชีที่ตรวจสอบมีการแสดงข้อมูลในรายงานการเงินถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐหรือไม่ ทั้งนี้ การแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขข้างต้นส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ และลูกหนี้

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

ประเด็นที่ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแสดงความคิดเห็นว่ารายงานการเงินไม่ถูกต้อง สาเหตุเกิดจากการบันทึกบัญชีไม่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องกับรายการที่มีจำนวนเงินสูงอย่างมีสาระสำคัญหลายรายการ หรือเพียงรายการเดียวแต่มีสัดส่วนที่สำคัญอย่างมากต่อรายงานการเงิน – รายการที่พบข้อผิดพลาดส่วนใหญ่ ได้แก่ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และลูกหนี้

ประเด็นที่ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แสดงความเห็นต่อรายงานการเงิน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี และไม่มีรายละเอียดให้ตรวจสอบ รวมถึงไม่สามารถชี้แจงสาเหตุของข้อผิดพลาดหรือผลแตกต่างได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับรายการที่มีจำนวนเงินสูงอย่างมีสาระสำคัญหลายรายการ หรือเพียงรายการเดียวแต่มีสัดส่วนที่สำคัญอย่างมากต่อรายงานการเงิน รายการที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ส่วนใหญ่ ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ลูกหนี้ และเงินรับฝาก

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบรายงานการเงิน และการตรวจสอบกรณีพบข้อบกพร่องในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ที่ต่อเนื่องมาจากการตรวจสอบรายงานการเงิน

- ประมาณการรายรับประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์/หรือประมาณการไว้สูงไป ฯลฯ
- การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการนำเงินฝากธนาคาร ไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ไม่จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน หรือไม่ให้ความสำคัญในการจัดวางระบบควบคุมภายใน การควบคุมภายในไม่ครอบคลุมกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ฯลฯ

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เงินสด เงินฝากธนาคาร การนำส่งเงิน ใบเสร็จรับเงิน ฯลฯ

- ไม่จัดทำบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
- เงินขาดบัญชี
- เงินประกันสัญญาครบกำหนดจ่ายคืนแล้ว ยังไม่จ่ายคืน
- เงินรายได้ที่จัดเก็บไม่นำส่งหรือฝากธนาคาร/ฝากไม่ถูกต้อง/ฝากล่าช้า/ไม่มีการบริหารบัญชีเงินฝากธนาคารให้เกิดประโยชน์

? ไม่นำส่งเงิน นำส่งต่ำกว่าที่ได้รับจริง

การบันทึกบัญชี ไม่จัดทำทะเบียนต่าง ๆ หรือจัดทำไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน

- ไม่จัดทำทะเบียนคุม ไม่ให้เลขรหัสทรัพย์สิน

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ลูกหนี้ ➤ ไม่เร่งรัดจัดเก็บลูกหนี้ค้างนาน

รายได้ ➤ บันทึกรายการเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วนตามงวดบัญชี

ค่าใช้จ่าย

➤ การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ หรือห้กภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง

➤ เบิกจ่ายเกินสิทธิ/เกินอัตราที่กำหนด/ไม่มีระเบียบกำหนด

➤ เบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ/เบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (เงินรางวัลพิเศษประจำปี) ไม่ถูกต้อง/ไม่เป็นไปตามระเบียบ

➤ ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ

❓ จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเท็จ การจัดทำค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ/ฝึกอบรม/ดูงาน เป็นเท็จ

❓ ไม่มีฎีกา/หลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบ

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

การตรวจสอบระบบสารสนเทศ

เป็นการตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่า ระบบสารสนเทศของ
หน่วยงานมีการควบคุมที่เพียงพอ และมีประสิทธิผล
เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
โดยตรวจสอบระบบสารสนเทศที่สำคัญของหน่วยงานที่
ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศ
ที่ใช้ และได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนงานด้านการ
ตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

๑. ด้านการควบคุมทั่วไปเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๑ การกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๒ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

๑.๓ การบริหาร การพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงระบบสารสนเทศ

๑.๔ การควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบสารสนเทศ

๑.๕ การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของระบบ
เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบงานคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ

๑.๖ แผนการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง/แผนการกู้คืนระบบ

๑.๗ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสภาพแวดล้อม

๑.๘ การบริหารจัดการผู้ให้บริการภายนอก ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา การนำเงินส่งคลัง การก่องหน้การบริหารหน้สาธารณะ และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่าย ของหน่วยรับตรวจ รวมถึงการตรวจสอบอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตาม เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ และตรวจว่าค่าใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบรายจ่าย

- ใช้จ่ายเงินอุดหนุน/ทรัพย์สินลงทุน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นไปตามกฎหมาย
- ใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สินลงทุน ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการให้เงินอุดหนุน หรือทรัพย์สินลงทุน
- จ่ายขาดเงินสะสมไม่ถูกต้อง/ไม่เป็นไปตามระเบียบ
- ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชน เบิกจ่ายไม่ถูกต้อง/ไม่เป็นไปตามระเบียบ
- การใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สิน ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้เงินอุดหนุนหรือการให้ทรัพย์สิน หรือเงินบริจาค

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบรายได้

เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากร
ค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด

ของหน่วยรับตรวจ ว่าเป็นไปตามกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี

และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่

บัตรเข้าชม <small>ฟรี! • เด็กเล็ก และ ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เข้าชมฟรี • ชมฟรี 4 ชุด การแสดงงาช้าง</small>	บัตรเด็ก (สูงไม่เกิน 135 ซม.) 30.-	บัตรผู้ใหญ่ 150.-
ค่ารถเข้าชม	รถจักรยานยนต์ 40.-	รถยนต์ 80.-

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบรายได้

- ไม่ได้จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ แผนภาษี ทะเบียนทรัพย์สิน รายละเอียดผู้ชำระภาษี หรือจัดทำไว้ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการจัดเก็บรายได้
- การจัดเก็บภาษี/ค่าธรรมเนียม/รายได้อื่นๆ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือสัญญา
- การจัดเก็บเงินค่าเช่า ค่าตอบแทน ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นๆ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือสัญญา
- มิได้กำหนดค่าบริการ ค่าเช่า ค่าธรรมเนียม อัตราดอกเบี้ย และค่าผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ครอบคลุม และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ
- การคำนวณรายการเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ผิดพลาด และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- การนำที่ราชพัสดุไปจัดหาผลประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาตและทำสัญญาเช่าให้ถูกต้องตามระเบียบ

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบรายได้

- มิได้มีการติดตามให้ผู้รับอนุญาตมีการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินให้เป็นไปตามสัญญา วัตถุประสงค์ และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต
- การจัดทำรายงาน การบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียนคุม และเอกสารหลักฐานสำคัญประกอบการจัดเก็บรายได้ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง
- ไม่ได้กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ แบบแผนการปฏิบัติงาน คู่มือและวิธีการปฏิบัติงาน ให้ชัดเจน หรือกำหนดไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- มิได้มีคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับงาน

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบการจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สิน ของรัฐ

การตรวจสอบการจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ เป็นการตรวจสอบการบริหารพัสดุของหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ทราบว่าหน่วยรับตรวจมีการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ คุ่มค่า มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ก่อสร้างอฒจันทร์สนามกีฬา
โครงสร้างหลังคาไม่แข็งแรง
แก้ปัญหาโดยใช้นั่งร้านเหล็กไปค้ำไว้

41 ล้านบาท
อฒจันทร์เหล็กค้ำ

โครงการเตาเผาขยะ
ไม่มีการจัดเก็บขยะ
ไม่มีบ่อขยะในการฝังกลบ

ตั้ง 8.9 ล้าน
ทำมาเผาขยะ หรือเผาเงิน

Facebook, Twitter, YouTube, Instagram icons @watchdog.act

ศูนย์เรียนรู้ฯ ปล่อยร้าง

ศูนย์เรียนรู้ฯ ปล่อยร้าง
วิถีชุมชน

ร้าง

ตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้

24 ล้าน 5 ผู้ว่าฯ ไร้หน่วยงานรับผิดชอบ

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
ปล่อยร้าง

ติดปัญหาเรื่องการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดิน

35 ล้านบาท

ไม่มีน้ำ

ไม่คุ้มค่าไฟ

#กัตโม่ปล่อย

watchdog.act

ทิ้งร้าง

#กัตโม่ปล่อย

watchdog.act

ใกล้หมดประกัน
แต่ยังไม่ได้ใช้งาน

#กัณโณปถ้อย

watchdog.act

ไม่ได้ใช้งาน
ท่อเมนไปไม่ถึง
จุดจ่ายน้ำ

คุ้มค่า

พัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุ ที่เหมาะสมและชัดเจน

โปร่งใส

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็น ธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

ตรวจสอบได้

มีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

มีประสิทธิภาพ

และประสิทธิผล

มีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและ เปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ปฏิบัติงานอย่างไรถึงไม่เป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง และแนวทางปฏิบัติไม่ให้ใช้งบประมาณ กระจุกในปลายปีงบประมาณ (เจ้าหน้าที่พัสดุ, เจ้าของโครงการ)

ลำดับที่	ปัญหา	อุปสรรค ข้อจำกัด กฎหมาย ระเบียบ โครงสร้างส่วนราชการ ปัจจัยในกระบวนการปฏิบัติงาน
	การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง (พรบฯ มาตรา 8, 11 ระเบียบฯ ข้อ 11-13)

มาตรา ๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ข้อมูลความเสี่ยง

มีการจัดซื้อจัดจ้างช่วงปลายปีงบประมาณจำนวนมากผิดปกติ

มีการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะของการตรวจสอบ

มีการกำหนดกลยุทธ์ เตรียมความพร้อมในการจัดซื้อจัดจ้าง

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- ไม่ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงานของรัฐ
- จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ
- การจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผน ส่งผลให้รัฐบาลไม่สามารถใช้เงินงบประมาณเพื่อนำไปกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้มีการกระจายรายได้และหมุนเวียนอย่างทั่วถึง

การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง (ระเบียบฯ ข้อ 20)

- แบ่งรายการจัดซื้อออกเป็นหน่วยย่อยทั้งที่ควรจัดซื้อร่วมกัน

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

☹ ตัวอย่าง คำวินิจฉัย การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

พ.ศ.2560 ข้อ 20

วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกัน เพื่อให้วิธีการซื้อหรือจ้างหรืออำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป จะกระทำมิได้”

วรรคสอง กำหนดว่า “กรณีใดจะเป็นการแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างให้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการซื้อหรือจ้างครั้งนั้น และความคุ้มค่าของทางราชการเป็นสำคัญ”

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ และมีงบประมาณคงเหลือ มีการนำงบประมาณที่เหลือมาใช้
ในการจ้างก่อสร้าง โดยมีการจัดซื้อจัดจ้างงานก่อสร้างจำนวนหลายโครงการ แต่ละ
โครงการมีวงเงินไม่เกิน 5 แสนบาท

โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า

งานก่อสร้างดังกล่าว มีลักษณะเดียวกัน และอยู่บนพื้นที่ใกล้เคียงกัน

แต่มีการจัดซื้อจัดจ้างแยกเป็นแต่ละรายการ ในช่วงเวลาเดียวกัน

ทุกโครงการมีวงเงินไม่เกิน 5 แสนบาท และจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ข้อพิจารณา

งบประมาณ ได้รับทราบวงเงินงบประมาณในคราวเดียวกัน แต่มีการแบ่งซอยงานจ้างก่อสร้างที่มีลักษณะ เทคนิคและวัตถุประสงค์แบบเดียวกัน และมีการดำเนินการในพื้นที่เดียวกันออกเป็นหลายรายการ

ซึ่งแต่ละรายการมีวงเงินต่ำกว่า 5 แสนบาท เพื่อให้เข้าเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งส่งผลทำให้ วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง เปลี่ยนแปลงไป และอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไปด้วย จึงมีลักษณะเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ตามระเบียบฯ ข้อ 20

การกำหนดเงื่อนไขในการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) ที่ดี มีเทคนิคอย่างไร

(คณะกรรมการ/ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดทำร่างขอบเขตของงาน/เจ้าของโครงการ)

ลำดับ ที่	ลักษณะขอบเขตของงานที่ดี

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ปี 2556

แนวทางการจัดทำร่างขอบเขตของงาน
(Terms of Reference - TOR)

รวบรวมโดย
คณะทำงาน ส่วนบริหารการพัสดุ
สำนักบริหารกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

1. ความหมายของ TOR

ร่างขอบเขตของงาน Terms of Reference (TOR) เป็นเอกสารที่กำหนดขอบเขตของงานและรายละเอียดของภารกิจที่ผู้จัดทำ TOR ต้องการให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างดำเนินการ รวมทั้งความรับผิดชอบอื่น ๆ ของผู้ขายหรือผู้รับจ้างที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้น ซึ่งรายการละเอียดของงานที่ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างประสงค์จะให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทำงานให้ โดยการบอกขอบเขตของงานให้ชัดเจน ระยะเวลาที่ต้องการ คุณสมบัติของผู้เสนอราคา ซึ่งผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างต้องการให้ทำงานตามขอบเขตดังกล่าว รวมถึงข้อกำหนดที่ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างต้องการให้ดำเนินการ จะมีที่ขั้นตอนแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วยอะไรบ้าง ผิดสัญญาจะถูกปรับอย่างไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างจะจัดให้อยู่ใน TOR ทั้งหมด เพื่อประกาศหาผู้ขายหรือผู้รับจ้างตามกรรมวิธีต่อไป ซึ่งผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ศึกษาดูก่อนว่างานตามประกาศสามารถทำได้หรือมีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพิจารณาในขั้นตอนการดำเนินการจัดหาผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้าง

ดังนั้น TOR จึงเทียบได้กับข้อกำหนด (Specifications) ของพัสดุที่ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างทำขึ้นสำหรับการจัดหา แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนด TOR หรือการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) เพื่อการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจะต้องพิจารณาและคำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี หรือหนังสือชักชวนความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

3.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้งบประมาณมีหลายประการ ได้แก่

(1) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณ ได้แก่ ความจำเป็นในการตั้งขอใช้งบประมาณของหน่วยราชการ ปัญหาการจัดหมวดหมู่งบประมาณ และปัญหาด้านเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ไม่เพียงพอ

(2) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการพัสดุเรื่องวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ การใช้วิธีการประกวดราคา และการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเป็นหลักในการจัดจ้างบริษัทเอกชน ให้เข้ามารับดำเนินการโครงการปัญหาการตัดสินใจจ้างเหมาแบบทั้งโครงการ หรือการจ้างเหมาแบบแยกส่วนกิจกรรมที่มีลักษณะไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำธุรกิจของบริษัทเอกชน รวมทั้งความไม่ต่อเนื่องของการจ้างงานที่เป็นไปตามระเบียบของการเรียกประกวดราคาทุกปี

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

(3) ปัญหาการกำหนดรายละเอียดในข้อกำหนดการซื้อหรือการจ้าง (TOR) ที่ยังขาดข้อมูลที่จำเป็นต่อการเสนอโครงการที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ข้อมูลสถานการณ์ วัตถุประสงค์ เฉพาะของการซื้อหรือการจ้าง การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การแสดงยอดงบประมาณโครงการ การกำหนดคุณสมบัติผู้ขายหรือผู้รับจ้าง และเกณฑ์การประเมินผลแผนงาน เป็นต้น

(4) ปัญหาด้านเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกบริษัทผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เช่น ระเบียบการประกวดราคาที่กำหนดให้พิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุด หรือการที่หน่วยงานราชการไม่พิจารณาอัตราค่าตอบแทนการให้บริการ หรือ agency commission เป็นต้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

3.2 สาเหตุของปัญหาการกำหนดรายละเอียดในข้อกำหนด TOR วิเคราะห์ได้ ดังนี้

(1) ขาดข้อมูลที่จำเป็นต่อการเสนอโครงการที่มีประสิทธิภาพ TOR ของบางหน่วยงานแบบข้อมูลสถานการณ์ วัตถุประสงค์เฉพาะของการซื้อหรือการจ้าง การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของแผนงานที่ต้องการไว้อย่างชัดเจนครบถ้วน ในขณะที่ TOR ของบางหน่วยงานมักมีจุดอ่อนด้านข้อมูลสถานการณ์ และขาดวัตถุประสงค์เฉพาะหรือการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่กว้างเกินไป ไม่เหมาะสมกับยอดงบประมาณโครงการ ซึ่งการให้ข้อมูลสถานการณ์เพื่อใช้ประกอบการเสนอแผนงาน มีข้อดี คือให้ทิศทางและภูมิหลังที่จำเป็นต่อการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การรณรงค์

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

(2) ขาดวัตถุประสงค์เฉพาะของการซื้อหรือการจ้าง และการกำหนดกลุ่มเป้าหมายกว้างเกินไป การจะดำเนินโครงการใดๆ ให้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้ง ต้องมีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะของแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน หน่วยงานราชการส่วนใหญ่มักไม่กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะของการจัดจ้างในแต่ละกิจกรรม โดยจะกำหนดแต่เพียงวัตถุประสงค์โครงการซึ่งเป็นเป้าหมายใหญ่และเป็นเป้าหมายรวมของโครงการเท่านั้น ทำให้การดำเนินกิจกรรมย่อยขาดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน

หน่วยงานราชการส่วนมากมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายกว้าง และหลากหลายกลุ่ม และแต่ละกลุ่มมีเป้าหมายแตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาการกำหนดวัตถุประสงค์ที่กว้างและหลากหลายจนเกินไป รวมทั้งไม่มีการให้ข้อมูลสถานการณ์ที่จำเป็น ทำให้เกิดปัญหาการตีความความต้องการที่ยากต่อการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนออย่างเป็นธรรม การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน จะเกิดประโยชน์ในการเลือกรูปแบบ และสามารถข้อความที่ต้องการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

วัตถุประสงค์

การจะดำเนินงานหรือโครงการใดๆ ให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องมีการกำหนด วัตถุประสงค์ของงานหรือโครงการ รวมทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะของแต่ละกิจกรรมอย่าง ชัดเจน วัตถุประสงค์ของการซื้อหรือการจ้าง คือ สิ่งที่ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างต้องการจะบรรลุหลังจากที่ ภารกิจเสร็จสิ้นลงผลงานของงานหรือโครงการ มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างผลลัพธ์ที่มีตัวชี้วัดที่ต้องการทั้ง ในด้านของเวลา พื้นที่ ปริมาณ คุณภาพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ชัดเจน เพื่อให้การวัดความสำเร็จ ของโครงการ สามารถจะวัดในด้านของประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ได้โดยง่าย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

มาตรา ๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) คุ่มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ

มีราคาที่เหมาะสม

และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

(๒) โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย

เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน

มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ

มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน

และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ

มาตรา ๙ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง

ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น

และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายราย

ใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ

เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อ

ใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้

**ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากคุณลักษณะของพัสดุที่มีอยู่ในท้องตลาดว่ามีผู้ผลิตพัสดุที่มี

คุณลักษณะเฉพาะด้านเทคนิคสอดคล้องกับที่กำหนด จำนวนกี่ราย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

4. ลักษณะของ TOR ที่ดี

TOR ที่ดีจะช่วยให้ส่วนราชการได้พัสดุตรงตามวัตถุประสงค์ การใช้งานประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีลักษณะดังนี้

- (1) TOR ที่ดีจะระบุความจำเป็นและลักษณะที่ต้องการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน
- (2) TOR ที่ดีจะระบุข้อความที่ไม่กำกวม ตรวจสอบได้
- (3) TOR ที่ดีจะไม่ระบุรายการที่เกินความจำเป็น
- (4) Spec กลางของ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะช่วยให้การจัดซื้อ

คอมพิวเตอร์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ประหยัด รวดเร็ว

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่ดี ต้องคำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการใช้งาน
2. มีสาระสำคัญครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการพิจารณาตัดสินใจภายหลัง สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่ค่อยมีสาระสำคัญอาจละเว้น
3. ต้องมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย
4. ง่ายและสะดวกในการปฏิบัติ ควรใช้ศัพท์หรือถ้อยคำที่อ่านเข้าใจง่ายมีความหมายชัดเจน ไม่คลุมเครือ ซึ่งจะเป็นปัญหาก่อให้เกิดการเข้าใจผิดได้ภายหลัง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

คู่มือปฏิบัติ

การจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

-
- การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี
ของหน่วยรับงบประมาณ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

☺ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่างๆ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจของหน่วยงาน มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล ฯลฯ

☺ วัตถุประสงค์ของผลผลิต ต้องคำนึงถึง เหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการ ความเร่งด่วน กลุ่มเป้าหมาย แนวทางการดำเนินการ ผลลัพธ์ที่ต้องการ (มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง คุณภาพชีวิต เป็นต้น)

☺ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย ที่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากโครงการ ทั้งด้านบวกและด้านลบ และแนวทางในการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การจัดให้มีส่วนร่วมของประชาชน มาตรการบรรเทาผลกระทบ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

😊 สภาพปัจจุบัน รวมถึงปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ เป้าหมายของผลผลิตที่กำหนดไว้ อาทิ มีแผนดำเนินการอย่างเหมาะสมแล้ว มีความพร้อม ดำเนินการทันที(ความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ, ความพร้อมของบุคลากร/ทีมงาน, ความพร้อมของการบริหารจัดการ, ความพร้อมของวัตถุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์) หรือมีปัญหา อุปสรรค(ต้นเหตุของปัญหา, ความต้องการในปัจจุบัน, แนวโน้มของปัญหา, ความรุนแรง ของปัญหา) เป็นต้น

😊 แนวทางแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ความไม่แน่นอนซึ่งแฝงอยู่ในโครงการตลอดวัฏจักรโครงการ ซึ่งทำให้โครงการมีโอกาสที่จะไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่โครงการตั้งไว้ ความเสี่ยงที่แฝงอยู่ในโครงการมีดังนี้

ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนทางการเมือง ทั้งการเมืองระดับประเทศ การเมืองระดับท้องถิ่น รวมถึงการเมืองภายในองค์กร ตลอดจนความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และความเสี่ยงที่จะเกิดจากการต่อต้านจากสาธารณะ

ความเสี่ยงด้านกฎหมาย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่แน่นอนของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ตามกฎหมาย รวมไปถึงการทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ

ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านการดำเนินการ หรือทีมงานทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ไม่บรรลุผลตามความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมาย ความไม่โปร่งใสและควบคุมไม่ได้

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ความเสี่ยงด้านการเงินและเศรษฐกิจ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนทางการเงินและเศรษฐกิจ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ภาระงบประมาณ และความคุ้มค่าในอนาคต เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่น การก่อความไม่สงบ น้ำท่วม หรือพายุฝน เป็นต้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แนวทางการดำเนินงาน ให้ระบุแนวทางการดำเนินงานของกิจกรรม หรือแนวคิดที่ผู้รับผิดชอบคำนึงถึงในการดำเนินกิจกรรม

- แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชาบรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกัน

- ประเทศไทย 4.0 หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

- การจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ (Gender Responsive Budgeting : GRB) หมายถึง การจัดทำงบประมาณที่คำนึงถึงความจำเป็น โอกาส และผลประโยชน์ที่แตกต่างกันของหญิงและชาย และกลุ่มเปราะบางอันเกิดจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น เพื่อกระจายทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียมตอบสนองความต้องการของทุกคนในสังคม

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

เพื่อให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

อาศัยอำนาจตามมาตรา 25 ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ยกเว้นจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังต่อไปนี้

1. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิด โดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลัง นโยบายรัฐบาล ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

2. ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ ความต้องการในพื้นที่และแผนพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

3. การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายให้พิจารณาลำดับความสำคัญของภารกิจตามความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นรายการที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน ความพร้อมของพื้นที่ โดยหากต้องมีการดำเนินการตามกฎหมาย เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับผังเมือง ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น หน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการให้ครบถ้วนก่อนการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย พร้อมจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โครงการ รวมทั้งนำผลการใช้จ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมา และความสามารถใช้จ่ายและก่อหนี้ผูกพันภายในปีงบประมาณมาใช้ประกอบการพิจารณาคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายด้วย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

4. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และความต้องการของประชาชน ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ ภาค เมือง กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยรับงบประมาณต้องคำนึงถึงการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โครงการ/กิจกรรมต้องไม่ซ้ำซ้อนและจะต้องไม่เป็นภารกิจที่ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว พร้อมทั้งดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี

5. ให้คำนึงถึงความเสมอภาคมิติเพศภาวะ โดยพิจารณาถึงความจำเป็น และผลประโยชน์ที่แตกต่างกันของกลุ่มที่เป็นหญิง ชาย ผู้สูงอายุ และกลุ่มคนต่าง ๆ ผู้มีส่วนได้เสีย และการกระจายทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียมตอบสนองความต้องการของทุกคนในสังคม

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/ว ๑๕๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงานทั้งโครงการ (Terms of Reference : TOR)

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างอิง หนังสือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กนบ) ๐๔๐๕๒/ว ๔๑๐
ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้กำหนดแบบประกาศและเอกสารเชิญชวนในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e - market) ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e - bidding) และวิธีสอบราคา ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในการซื้อหรือจ้างที่มีใช้การจ้างก่อสร้าง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอด้วย” และวรรคสาม กำหนดว่า “ในการจ้างก่อสร้าง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง หรือจะดำเนินการจ้างตามความในหมวด ๔ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างก็ได้” จากข้อกำหนดดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน จึงควรกำหนดแนวทางการจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงานทั้งโครงการ (Terms of Reference : TOR) สำหรับการซื้อ การจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง การจ้างก่อสร้าง และการเช่าสังหาริมทรัพย์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลหนึ่งที่จะพิจารณาดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงานที่จะดำเนินการจ้าง หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะดำเนินการซื้อ หรือแบบรูปรายการงานก่อสร้างที่จะดำเนินการจ้างก่อสร้าง แล้วแต่กรณี และกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แนวทางที่ ๒ คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งดำเนินการจัดทำร่าง TOR อย่างละเอียด และเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดทำร่าง TOR อย่างน้อยจะต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ความเป็นมา
(๒) วัตถุประสงค์
(๓) คุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ
(๔) รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะดำเนินการจัดซื้อหรือขอบเขตของงานที่จะดำเนินการจัดจ้าง หรือแบบรูปรายการงานก่อสร้างที่จะดำเนินการจ้างก่อสร้าง (แล้วแต่กรณี) และเอกสารแนบท้ายอื่น ๆ

- (๕) กำหนดเวลาส่งมอบพัสดุ
- (๖) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ
- (๗) วงเงินงบประมาณ/วงเงินที่ได้รับจัดสรร
- (๘) งานและการจ่ายเงิน
- (๙) อัตราค่าปรับ
- (๑๐) การกำหนดระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่อง (ถ้ามี)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๒๕

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเร่งรัดการปฏิบัติงานตามสัญญาและการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นข้อเสนอ
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๙๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการจัดทำร่างขอบเขตของงาน กรณีหน่วยงานของรัฐกำหนดเกณฑ์การพิจารณา
โดยใช้เกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะ
ของพัสดุหรือยี่ห้อของพัสดุ และการพิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีการกำหนด
สิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๒๐		รับที่ ๖๖๐ วันที่ 2.9.๕๖1 เวลา ๑๙.๕๗	รับที่ ๑ เวลา
		สำนักงาน ก.พ.ร. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐	
๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑			
เรื่อง	การลดการใช้กระดาษด้วย QR Code และมาตรการยกเลิกการขอสำเนาเอกสารของทางราชการจากประชาชนในรูปแบบวีดิทัศน์		
เรียน	[REDACTED]		
สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๔๗๗ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑		
	๒. การลดการใช้กระดาษด้วย QR Code และมาตรการยกเลิกการขอสำเนาเอกสารของทางราชการจากประชาชนในรูปแบบวีดิทัศน์		
	ด้วยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบเรื่องการลดการใช้กระดาษด้วย QR Code และมาตรการยกเลิกการขอสำเนาเอกสารของทางราชการจากประชาชนในรูปแบบวีดิทัศน์ ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น		
	สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอส่งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมาเพื่อทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ส่วนราชการสามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้จาก QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้		

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

นอกจากนั้นในการบริหารงานภายในสำนักงาน ยังใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งหนังสือภายในจะใช้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดส่งหนังสือระหว่างกัน การสร้าง Group Line หรือใช้วิธีการ Share file ภายในหน่วยงานแทนการแจ้งเวียนหนังสือเวียนภายในให้รับทราบ และจัดเก็บสำเนาหนังสือ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Scan) แทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร ซึ่งจะทำให้สามารถจัดเก็บได้ง่ายและประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บ

การลดการใช้กระดาษด้วย QR Code โดยใช้เทคโนโลยีในการแปลงเอกสารจากกระดาษเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และเผยแพร่ผ่านระบบ Online จะทำให้สามารถเข้าถึง เรียกดูได้ทุกที่ และทุกเวลา ทั้งยังเป็นการลดปริมาณการใช้กระดาษในสำนักงานที่จะถูกจัดทำเป็นเอกสาร ลดปริมาณขยะกระดาษที่จะเกิดขึ้น ลดค่าใช้จ่ายโดยรวม สร้างความสะดวกในการทำงาน รวมทั้งยังช่วยลดการใช้วัสดุธรรมชาติ และพลังงานในการผลิตกระดาษอีกด้วย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

เรื่อง การลดการใช้กระดาษด้วย QR Code และมาตรการยกเลิกการขอสำเนาเอกสาร
ของทางราชการจากประชาชน ในรูปแบบวีดิทัศน์

ที่มา

๑. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ข้อ ๑๗ กำหนดให้
ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียน
หรือจดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ
ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาตรับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้อง
ดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการ
พิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต
หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสาร
ดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับ
อนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดแจ้ง หรือผู้แจ้ง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๒. ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานภายในหน่วยงานของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างน้อยเดือนละ ๑ งานหรือกิจกรรมโดยเฉพาะงานบริการประชาชน เช่น การลดปริมาณเอกสาร

๓. ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ในรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ที่มีบัญชาให้ติดตามกรณีตัวชี้วัดเพื่อการปฏิรูปหัวหน้าหน่วยราชการ และหน่วยราชการเชิงผลสัมฤทธิ์ ซึ่งครอบคลุมเรื่องการลดการใช้กระดาษ และการใช้ระบบสารสนเทศ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลในการนำระบบดิจิทัลมาสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การเป็นระบบราชการ ๔.๐ ที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย ๔.๐

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ข้อเท็จจริง

สำนักงาน ก.พ.ร. มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการและการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ดำเนินการส่งเสริมและผลักดันให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐโดยการส่งเสริมให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำระบบดิจิทัลมาสนับสนุนการทำงาน ดังนี้

๑. การลดการใช้กระดาษ ถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภายในองค์กร ซึ่งในการประชุมต่าง ๆ จะมีเอกสารที่ใช้ในการประชุมเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการจัดทำเอกสารการประชุมเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ให้ดาวน์โหลดผ่าน QR Code รวมทั้งการแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุม upload ข้อมูลในเว็บไซต์ หรือส่งทางอีเมล หรือการส่ง QR Code แทนการแจกเอกสารในที่ประชุม และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมประชุมลดการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษ และใช้อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการเปิดดูเอกสารแทน

เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หนทางสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความรู้

คุณธรรม

พอประมาณ

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกัน

เศรษฐกิจ

สิ่งแวดล้อม

สังคม

วัฒนธรรม

คุณสมบัติพื้นฐาน

หลักแห่งการตัดสินใจ

พัฒนาอย่างสมดุล
เพื่อความสุขที่ยั่งยืน

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- กำหนดเงื่อนไขไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ
- คุณลักษณะ ปริมาณงานของงานที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ตรงกับเอกสารโครงการและงบประมาณ
- การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะของพัสดุ โดยอ้างอิงมาตรฐานต่าง ๆ ทำให้มีผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาตามประกาศ ทำให้เป็นการกีดกันหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม หรือเป็นการลือคสเปค เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการบางราย
- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์บางบริษัท คุณสมบัติคลุมเครือ กำกวม ไม่สมบูรณ์

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะกำหนดให้ใช้สินค้าบางยี่ห้อโดยไม่ได้ระบุว่า “หรือเทียบเท่า”
- การกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติผู้เสนอราคาไม่เหมาะสม
- หลีกเลี่ยงการจัดหาครุภัณฑ์ตามราคารมาตรฐานหรือตามที่กฎหมาย ระเบียบกำหนด
- จัดซื้อในปริมาณที่มากเกินไปจนจำเป็น
- คุณสมบัติเฉพาะ ไม่เหมาะสมต่อการนำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์

๙ มีผู้ให้ความคิดเห็นต่อร่างขอบเขตของงาน แต่ไม่ได้รับการแก้ไขโดยไม่มีเหตุผล

หรือมีผู้ผ่านการพิจารณาทางเทคนิคเพียงรายเดียว หรือน้อยราย เนื่องจากข้อกำหนดที่เกินความจำเป็น

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- การจัดทำแบบรูปรายการไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริง ออกแบบไม่ตรงตรงกับแบบสำรวจ หรือใช้ผลสำรวจที่เคยสำรวจไว้นานแล้วมาออกแบบ ใช้แบบมาตรฐาน โดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่จริง
- ใช้แบบที่ออกแบบมานานแล้ว วัสดุไม่เป็นปัจจุบัน มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน
- งานขุดดิน มีการออกแบบโดยกำหนดให้นำดินที่ขุดไปทิ้ง แต่ไม่ระบุสถานที่และปริมาณดินทิ้งในแต่ละแห่งให้ชัดเจน อาจทำให้ประมาณค่าขนส่งทิ้งดินสูงเกินความจริง
- งานขุดสระน้ำ เลือกพื้นที่เป้าหมายไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่เป็นดินทราย มีก้อนหินขนาดใหญ่ ไม่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ พื้นที่เป็นหินเกลื่อ ชั้นเป็นดินเค็ม ซึ่งคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ หรือขนาดพื้นที่ขุดสระน้ำมีไม่เพียงพอตามเงื่อนไขของโครงการ
- งานก่อสร้างระบบประปา ไม่สามารถส่งน้ำไปยังบ้านเรือนราษฎรบนพื้นที่สูงได้ เนื่องจากถังเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าส่วนจุดสุดท้าย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

มาตรา ๔

“ราคากลาง” หมายความว่า ราคาเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ยื่นข้อเสนอได้ยื่นเสนอไว้ ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) ราคาที่ได้มาจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

(๒) ราคาที่ได้มาจากรฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่กรมบัญชีกลางจัดทำ

(๓) ราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนด

(๔) ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด

(๕) ราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งล่าสุดภายในระยะเวลาสองปีงบประมาณ

(๖) ราคาอื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ในกรณีที่มีราคาตาม (๑) ให้ใช้ราคาตาม (๑) ก่อน

ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) แต่มีราคาตาม (๒) หรือ (๓)

ให้ใช้ราคาตาม (๒) หรือ (๓) ก่อน โดยจะใช้ราคาใดตาม (๒) หรือ (๓) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

ในกรณีที่ไม่มีราคาตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ใช้ราคาตาม (๔) (๕) หรือ (๖)

โดยจะใช้ราคาใดตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

มาตรา ๖๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๒ (การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ตามวิธีการตามมาตรา ๕๕ (๑) ๕๕ (๒) หรือ (๓)) ให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ค่าจ้างที่ปรึกษา ข้อ ๑๒๙ อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสมและประหยัดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลักษณะของงานที่จะจ้าง อัตราค่าจ้างของงานในลักษณะเดียวกันที่หน่วยงาน ของรัฐอื่น เคยจ้าง จำนวนคน - เดือน (man-months) เท่าที่จำเป็น ดัชนีค่าครองชีพ เป็นต้น แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เกินกว่าอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาตามที่ผู้รักษาการตามระเบียบประกาศกำหนด (ถ้ามี) ด้วย

งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง

มาตรา ๙๐ วรรคสอง อัตราค่าจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๖๐ อัตราค่าจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๙๐ วรรคสอง

หน้าแรก » ราคากลางงานก่อสร้าง

- › การบริหารงบประมาณ
- › ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน
- › ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
- › ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
- › การเปิดเผยราคากลาง
- › ราคากลางงานก่อสร้าง
- › หลักการจำแนกประเภทรายจ่าย
- › การควบคุมภายใน
- › พระราชบัญญัติต่างๆ
- › รตราชการ
- › พัสดุ
- › ราคามาตรฐาน
- › ราคางานต่อหน่วย
- › การเงินการบัญชี
- › คำสั่งมอบอำนาจ
- › การบริหารความเสี่ยง
- › ข้อหารือด้านพัสดุของกรมป่าไม้
- › การเรียกไร

ราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

[การประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่ \(ประกาศ ณ วันที่ 17 ตุลาคม 2565\).](#)

[ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างฉบับที่ 5](#)

[หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร_ตุลาคม 2560](#)

[แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง _ ตุลาคม 2560](#)

[การปรับปรุงรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง](#)

[แนวทางการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ](#)

[การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนของ การจัดซื้อจัดจ้างและราคากลาง](#)

[งานก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ](#)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๕.๓/ว๒๓

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การปรับปรุงเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

หน้า ๕๐

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๗๗ ง

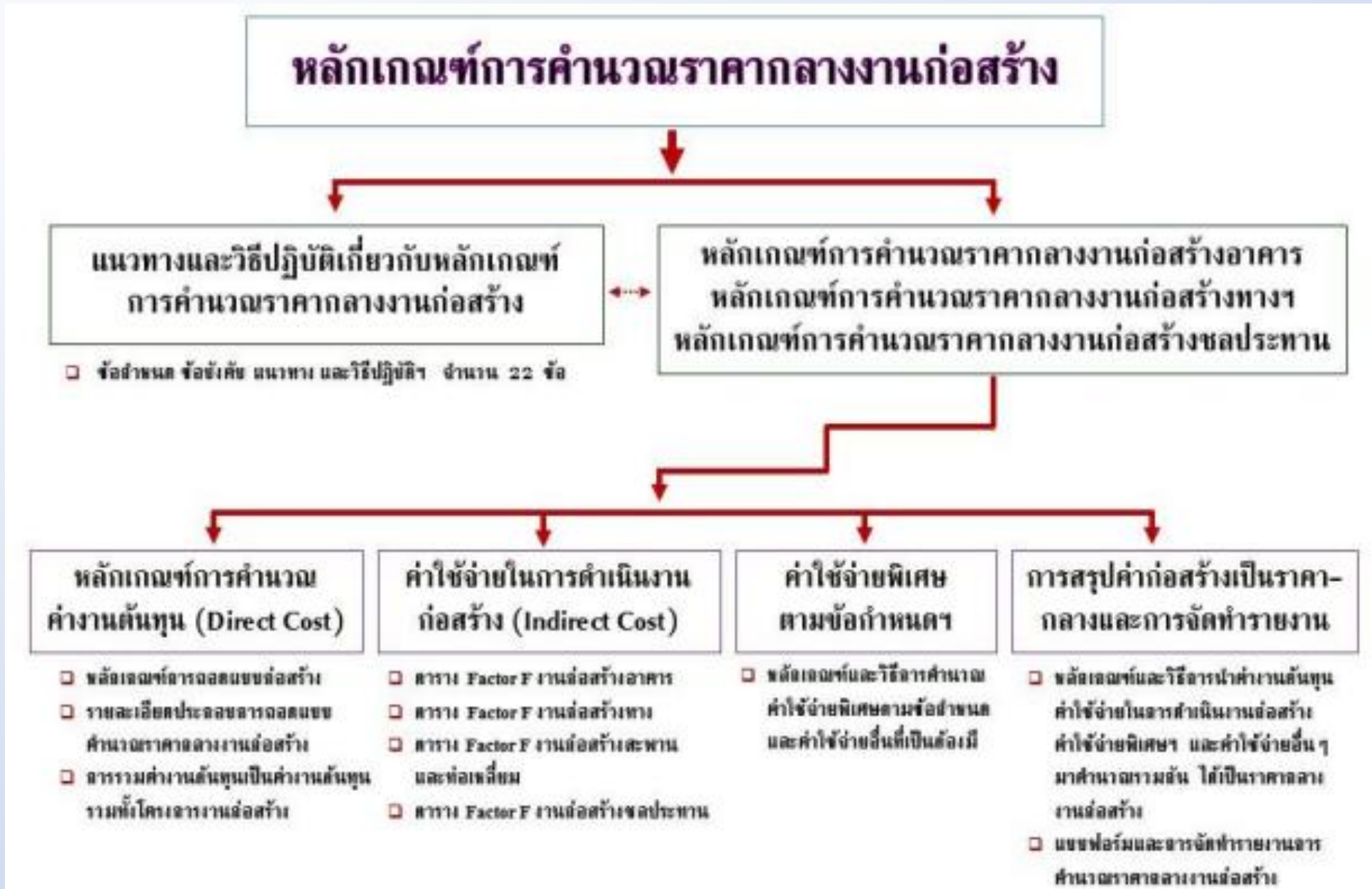
ราชกิจจานุเบกษา

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

หน้า ๒๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๙๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๒

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๓๐๒ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๓

หน้า ๔๖

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๓๑๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๔

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๗๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ ๕

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ที่ กค ๐๔๓๓.๕/ว๔๐๔

เรื่อง แจ้งเวียนประกาศกรมบัญชีกลาง เรื่อง กำหนดราคาอ้างอิงพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๖

ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว ๓๓๕

เรื่อง การปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ราคากลางวัสดุก่อสร้าง 2566 บัญชีราคาค่าวัสดุและค่าแรง สพช. ประจำปีงบประมาณ 2566

ราคากลางวัสดุก่อสร้าง 2566 บัญชีราคาค่าวัสดุและค่าแรง สพช. ประจำปีงบประมาณ 2566
ใช้เป็นแนวทางในการประมาณค่าวัสดุและค่าแรง งานก่อสร้าง ปีงบประมาณ 2567

บัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์

กลมาตรฐานงบประมาณ 1
สำนักงบประมาณ
ธันวาคม 2565

บัญชีราคา มาตรฐานครุภัณฑ์ ล่าสุด ธันวาคม 2565

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๓๓.๒/ว ๒๐๖

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๒ กทม. ๑๐๔๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง คู่มือแนวทางการประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ

เลขที่ ๒๓๔.๖๒ วันที่ 19.02

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลางและการคำนวณราคากลาง
สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเกิน 500,000 บาท ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐและเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัด
จ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) ของกรมบัญชีกลาง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

กำหนดแบบรายละเอียดข้อมูลราคากลางที่หน่วยงานของรัฐต้องประกาศ คือแบบ บก.01 - แบบ บก.06

กำหนดเงื่อนไขการประกาศ วงเงินที่ต้องประกาศ วิธีการประกาศ ระยะเวลาที่ต้องประกาศ

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและราคากลางในงานจ้างก่อสร้าง (แบบ บก.01)

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างควบคุมงานก่อสร้าง (แบบ บก.02)

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างออกแบบ (แบบ บก.03)

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างที่ปรึกษา (แบบ บก.04)

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ (แบบ บก.05)

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดค่าใช้จ่าย การจัดซื้อจัดจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง (แบบ บก.06)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ราคากลางในงานจ้างก่อสร้าง (แบบ บก.01)

๖.๑ กรณีงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง แบบแสดงรายการปริมาณงานและราคา (แบบ ปร.๔) แบบสรุปค่าก่อสร้าง (แบบ ปร.๕ก) แบบสรุปค่าครุภัณฑ์จัดซื้อ (แบบ ปร.๕ข) และแบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างอาคาร (แบบ ปร.๖)

๖.๒ กรณีงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หมายถึง แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม

๖.๓ กรณีงานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง แบบสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

๖.๔ แบบประมาณราคากลางอื่นๆ จะใช้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีแบบประมาณการราคากลางที่หน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้นและให้นำมาใช้ในการประมาณการราคากลางสำหรับงานก่อสร้างประเภทนั้นๆ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างควบคุมงานก่อสร้าง (แบบ บก.02)/การจ้างออกแบบ (แบบ บก.03)

๕. ค่าตอบแทนบุคลากร (บาท) ให้ระบุจำนวนเงินที่หน่วยงานของรัฐจ่ายให้กับผู้รับจ้าง ซึ่งเป็นผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐที่มาจาก การจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามความ ในพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้มีการแสดงรายละเอียดของบุคลากรในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการ ควบคุมงาน ดังนี้

๕.๑ ระดับหัวหน้าโครงการ (คน) ให้ระบุจำนวนของบุคลากรในระดับหัวหน้าโครงการ

๕.๒ ระดับผู้ดำเนินงาน (คน) ให้ระบุจำนวนของบุคลากรในระดับผู้ดำเนินงาน

๕.๓ ระดับผู้ช่วย (คน) ให้ระบุจำนวนของบุคลากรในระดับผู้ช่วย

๖. ค่าวัสดุอุปกรณ์ (ถ้ามี) (บาท) ให้ระบุประมาณการจำนวนเงินที่เป็นค่าใช้จ่าย ในกิจกรรมการดำเนินงานของผู้ควบคุมงานก่อสร้าง โดยให้มีการแจงรายละเอียดจากวงเงินค่าจ้างที่หน่วยงาน ของรัฐจะต้องจ่ายแยกออกเป็นรายจ่าย แยกออกเป็นรายจ่ายที่จะต้องจ่ายอันเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์หรือค่าวัสดุ ที่ใช้ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจ้างนั้นๆ ที่คู่สัญญาจะต้องนำมาใช้ในการดำเนินการตามสัญญา

๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (บาท) ให้ระบุค่าใช้จ่ายใดๆที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของผู้ควบคุมงาน ก่อสร้าง นอกเหนือจากรายการที่ ๕ และ ๖ ที่ต้องมีขึ้นตามลักษณะของงานนั้นๆ เฉพาะเรื่อง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๙. ที่มาของราคากลาง ให้ระบุหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดราคากลางหรืออัตราที่ใช้อ้างอิง เพื่อคิดราคาค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้าง ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือ ตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น ร้อยละ ... ของมูลค่างานก่อสร้างตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างผู้ให้บริการงานจ้าง ออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ สำหรับงานก่อสร้างที่ยังไม่ได้ กำหนดอัตราไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าว เป็นต้น

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๕	ค่าตอบแทนบุคลากร	๑๕๗,๖๖๐,๔๓๔.๐๐	บาท
๕.๑	ระดับหัวหน้าโครงการ	๑	คน
๕.๒	ระดับผู้ดำเนินงาน	๓๗	คน
๕.๓	ระดับผู้ช่วย	๑๔	คน
๖	ค่าวัสดุอุปกรณ์ (ถ้ามี)	๒,๙๘๙,๕๖๖.๐๐	บาท
๗	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี)	-	บาท

กฎกระทรวง

กำหนดอัตราค่าจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง

พ.ศ. ๒๕๖๒

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

 ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ ๙.๑๘

เลขที่รับ 1951
วันที่ - 5 ต.ค. 2561
เวลา 15:01

เลขที่รับ 712A
วันที่ 4 ต.ค.
เวลา 15:01

ส่วนราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๘๗๓

ที่ กค. (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๔๖๖๖๖ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอำนาจในการกำหนดราคากลางการจ้างที่ปรึกษาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นหน่วยงาน
กลางที่กำหนดราคามาตรฐานงานจ้างที่ปรึกษา
ตามมาตรา 4(3)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๒๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย การจ้างพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ (แบบ บก.05)

๑๐. ที่มาของการกำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ให้ระบุแหล่งที่มาหรือเกณฑ์ของการคิดราคางานพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในแต่ละรายการ รายการที่ ๕, ๖ และ ๗ ดังนี้

ค่า Hardware ให้ระบุแหล่งที่มาที่หน่วยงานของรัฐใช้เป็นเกณฑ์ในการคิดหรือกำหนดราคาค่า Hardware เช่น หากใช้เกณฑ์ราคามาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ก็ให้ระบุว่า ตามเกณฑ์ราคากลางที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด เป็นต้น

ค่า Software หากใช้เกณฑ์ราคากลางที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ก็ให้ระบุว่า ตามเกณฑ์ราคากลางที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนดเช่นเดียวกัน

ค่าพัฒนาระบบ หากใช้เกณฑ์ราคากลางที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ก็ให้ระบุว่า ตามเกณฑ์ราคากลางที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แนะนำ / ร้องเรียน

เกณฑ์ราคากลาง คอมพิวเตอร์

เกณฑ์ราคากลาง CCTV

เกณฑ์ราคากลาง

รายละเอียด

ดาวน์โหลด

ดาวน์โหลด

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานการจัดหาอุปกรณ์และระบบคอมพิวเตอร์ ฉบับเดือนมีนาคม 2566 (13/03/2566)

คลังความรู้

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานการจัดหาอุปกรณ์และระบบคอมพิวเตอร์ ฉบับเดือนธันวาคม 2564 (30/12/2564)

ถาม-ตอบ (FAQ)

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานการจัดหาอุปกรณ์และระบบคอมพิวเตอร์ ฉบับเดือนพฤษภาคม 2563 (12/05/2563)

คู่มือสำหรับประชาชน

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ฉบับเดือนมีนาคม 2562 (15/03/2562)

มาตรการ กลไกในการเผยแพร่ข้อมูล
ต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์กระทรวงฯ

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ประจำปี พ.ศ. 2561 (23/05/2561)

รวมข้อมูลมาตรฐานจากกระทรวง

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ประจำปี พ.ศ. 2560 (21/04/2560)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

เกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานการจัดหาอุปกรณ์และระบบคอมพิวเตอร์
ฉบับเดือนมีนาคม 2566

เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

Access Point

เครื่องคอมพิวเตอร์

Router

เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก

Load Balancer

คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต

เครื่องพิมพ์

อุปกรณ์สำหรับจัดเก็บข้อมูล

สแกนเนอร์

คาสเซอเรบบจัดเก็บ Log File

จอภาพ

อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย

เครื่องสำรองไฟ

ตู้

โปรแกรม ฯลฯ

Switch

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

1. ในการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ควรคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องจ่ายในอนาคต เช่น ค่าหมึกพิมพ์ ค่าบำรุงรักษา ค่าบริหารจัดการ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น
2. หากมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจ้างบุคลากรด้าน ICT เช่น ค่าจ้างบุคลากรในการพัฒนาระบบ ค่าจ้างบุคลากรในการบำรุงรักษาระบบ ค่าจ้างบุคลากรในการบริหารจัดการระบบ ค่าจ้างบุคลากรในการติดตั้งและทดสอบระบบ เป็นต้น ควรจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา กลุ่มวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง
3. ควรพิจารณาการบูรณาการระบบร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ หรือ เลือกใช้บริการระบบกลางภาครัฐต่างๆ เช่น ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภาครัฐ (Government Information Network : GIN) ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร., จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางภาครัฐ ของ สพร., ระบบบริการคลาวด์ภาครัฐ (Government Data Center And Cloud Service : GDCC) ของ กระทรวงดิจิทัลฯ, ระบบประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายภาครัฐ ของ สพร. เป็นต้น เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และลดความซ้ำซ้อนของระบบในภาครัฐ
4. การนำเกณฑ์คุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และข้อเสนอประกอบการศึกษาไปใช้ในการจัดหา ให้พิจารณาจัดทำรายละเอียดที่มีผลิตภัณฑ์สามารถเข้าแข่งขันการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม ได้อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย การจัดซื้อจัดจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง (แบบ บก.06)

๕.๔ กรณีใช้ราคาที่ได้มาจากการสืบราคาจากท้องตลาด ให้ระบุชื่อบริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือเว็บไซต์ที่สืบราคา โดยไม่ต้องระบุราคาของแต่ละรายที่ไปสืบมา ทั้งนี้ การสืบราคาจากท้องตลาด ต้องสืบราคาให้เหมาะสมกับขอบเขตของงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง โดยสืบราคา ไม่น้อยกว่า ๓ ราย เว้นแต่บางกรณีมีน้อยกว่า ๓ ราย ให้สืบเท่าที่มี และเมื่อสืบราคาแล้วไม่ว่าจะ ๓ รายขึ้นไป หรือกรณีน้อยกว่า ๓ ราย จะนำราคาใดเป็นราคาอ้างอิงให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๕.๔.๓ กรณีการจัดหาที่มีการประกาศเชิญชวน ให้ใช้ราคาเฉลี่ยเป็นราคาอ้างอิงก่อน เว้นแต่ หน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า ราคาต่ำสุดสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ ก็ให้ใช้ราคาต่ำสุดเป็นราคาอ้างอิง

๕.๔.๒ กรณีการจัดหาที่ไม่มีการประกาศเชิญชวน ให้ใช้ราคาต่ำสุดเป็นราคาอ้างอิง

ตัวอย่างข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การกำหนดราคากลาง

- การคำนวณราคากลางไม่ถูกต้อง เช่น ถอดแบบไม่ครบถ้วน ถูกต้อง คำนวณผิด ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์
 - ราคากลางสูงกว่าท้องตลาด และไม่มีหลักฐานการสืบราคา
 - กรณีที่เสนอราคาสูงหรือต่ำกว่าราคากลางเกินกว่า 15 % ไม่มีการจัดส่งรายละเอียดการคำนวณราคากลางไปยังสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ? ราคากลางสูงกว่าท้องตลาดอย่างมาก

การปฏิบัติงานอย่างไรถึงเรียกว่าการทุจริตเชิงนโยบาย

← → ↻ nacc.go.th/categorydetail/20180831184638361/20231031091542?

หน้าหลัก | สำนักงานกา... e-Office of AUDIT p... หน้าแรก | INTRANET Electronic Governm... Google

All Bookmarks

การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำมาตรการในการแก้ไขปัญหาคาการทุจริตแบบบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จากไซต์: สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)
สนามบินน้ำ
จำนวนผู้เข้าชม: 111

30/10/2566

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ศาสตราจารย์เมธี ครองแก้ว[i]อดีตกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นว่า โครงการที่เกิดคอร์รัปชันเชิงนโยบายมักมีลักษณะ 3 ประการ คือ 1. ขาดคำตอบที่สมเหตุสมผลมาอธิบายต่อสาธารณชนว่าในการตัดสินใจกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหารทำไมจึงเลือกทำแบบนี้ 2. มักเป็นการตัดสินใจโดยยึดความสำเร็จ (Output) ในทางกายภาพมากกว่าผลสัมฤทธิ์ (Outcome) ที่ส่งผลในเชิงเศรษฐศาสตร์[ii] 3. มักใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือสนับสนุนโดยไม่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์

นโยบายที่ปูทางไปสู่โครงการที่คอร์รัปชัน มักใช้ว่าทกรรมลวงบอกกล่าวประชาชนแต่เหตุผล 'ด้านดี' เพื่อยืนยันความ 'เหมาะสม' ว่านโยบายหรือแนวทางเช่นนั้นจะสร้างการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือแก้ไขปัญหาของประชาชน เช่น เร่งรัดกระตุ้นเศรษฐกิจ แก้ปัญหาขาดแคลนที่ทำกินของประชาชน จากนั้นก็อ้างความ 'จำเป็น' ต้องเร่งรัดดำเนินการจนเป็นเหตุให้เกิดโครงการที่มีลักษณะพิเศษเช่น เกิดขึ้นนอกเหนือแผนงานปกติ หรือมีขั้นตอนดำเนินการที่ผิดหลักปฏิบัติทั่วไป

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การใช้ทรัพยากรและอำนาจของรัฐแต่ระดับเคลื่อนด้วยแรงจูงใจและกระบวนการที่ผิด ย่อมทำให้เกิดความเสี่ยงทั้งในระดับนโยบายและขั้นตอนปฏิบัติ กล่าวคือ เริ่มขึ้นโดยขาดการ ตรวจสอบตามเกณฑ์ เช่น ลัดขั้นตอนศึกษาความเหมาะสม ไม่ทำรายงานสำรวจผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ขาดการรับฟังความเห็นของประชาชน และเมื่อเริ่มดำเนินการก็ใช้วิธีพิเศษในการ จัดซื้อจัดจ้างหรือคัดเลือกคู่สัญญา ปกปิดข้อมูลบางส่วน ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

องค์ประกอบของคอร์รัปชันเชิงนโยบาย อย่างน้อยประกอบด้วย 1) มีการใช้อำนาจ ระดับสูงทางการเมืองหรือการบริหารราชการแผ่นดิน 2) สร้างความชอบธรรมตามกฎหมาย จากการทำให้แผนการของพวกเขาตนกลายเป็นนโยบายของรัฐหรือหน่วยงาน 3) นโยบายหรือ โครงการนั้นทำให้รัฐและประชาชนส่วนรวมเสียหาย 4) ผู้ก่อการมีเจตนาแอบแฝงเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

- มีการกระทำทางนโยบายของผู้ที่มีอำนาจ เพื่อจัดทำโครงการต่างๆ
- มีการออกกฎหมาย แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ตามขั้นตอนของกฎหมาย
- ดำเนินนโยบายของโครงการ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางธุรกิจ/การค้า
- มีการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการ/หลักเกณฑ์ที่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ แม้ว่าบางโครงการจะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ส่วนรวมตามที่เสนอไว้บ้างก็ตาม แต่กระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ที่ยกมาใช้เป็นเครื่องมือและข้ออ้างในการสร้างความชอบธรรมได้สร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวม

กระบวนการทุจริตรับจำนำข้าว

ข้าวเปลือก

เกษตรกร

เกษตรกรตำบล
กำกับดูแล

การทุจริต

- สวมสิทธิ์ทั้งหมด
- สวมสิทธิ์บางส่วน

ได้ค่าแปรสภาพข้าวเปลือก
เป็นข้าวขาว

โรงสี

พาณิชย์จังหวัดกำกับดูแลทั้งตัว

- ตัวแทนเกษตรกร
- ตัวแทนข้าราชการ
- ผู้ปกครองท้องถิ่น
(ตำรวจ, ผู้ใหญ่บ้าน, อบต. ฯลฯ)

**การทุจริต /
เอาเปรียบเพื่อต่อรอง**

- การปลอมปน
- ความชื้น
- น้ำหนัก
- รับจำนำบางส่วน
- กีดกันเกษตรกร

ได้ค่าเก็บรักษา,
ค่าขนส่ง

คลังสินค้ากลาง

- อคส., อตท.

การทุจริต

- เอาข้าวเก่าไปขาย
- สักลอบข้าวไปขายก่อน
- เอาข้าวคุณภาพไม่ดีมาเปลี่ยน

ไม่ส่งออกจริง
ข้าวขังอยู่ในประเทศ

การระบายข้าว

- ได้ค่าไร่ส่วนต่างราคา

ก่อนจัดทำงบประมาณ

A นักการเมือง สั่งการให้
พรรคพวกของตนเข้าไป
ประสานงาน เพื่อจัดทำ
งบประมาณ

นักการเมือง

ผู้ประสานงาน

E เอกชน
จัดหาคู่เทียบ
กำหนด Spec

3

ข้าราชการ

31

B ข้าราชการประจำ จัดทำ
คำของบประมาณที่ไม่ได้
เกิดจากความต้องการที่
แท้จริง

1

ไม่มีความต้องการที่แท้จริง

จัดทำงบประมาณ/ดำเนินการ ยิว

เมื่อได้งบประมาณ

6

งานก่อสร้าง ไม่ได้มาตรฐาน

D ข้าราชการประจำ
กำหนด TOR กัดกัน/เอื้อพวกพ้อง
ตั้งราคากลางสูงเกินจริง
กำหนดวันเสนอราคา วันเดียวกัน

E เอกชน
จัดหาคู่เทียบ
เสนอราคาใกล้เคียงราคากลางทุกแห่ง

ชำรุด ไม่สามารถใช้งานได้
ไม่แจ้งผู้รับจ้างมาซ่อมแซม

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้ จัดทำคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อป้องกัน ลดและปิดโอกาสการทุจริต รวมถึงเพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ อันจะส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยสูงขึ้นด้วย

คู่มือการประเมิน

ตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย
ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ

สำนักงาน ป.ป.ท.

ตุลาคม ๒๕๖๖

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๓.๑) กรอบการดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้หน่วยรับงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมส่งมายังสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินโครงการ และรายงานต่อ ศอตช. เพื่อรับทราบ

๓.๒) กรอบการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มี ๔ แนวทาง ดังนี้

(๒.๒.๑) ให้หน่วยรับงบประมาณที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ “รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง” จะต้องจัดทำทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการพร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมยื่นต่อสำนักงานงบประมาณพร้อมคำขอ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย กำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๕ เกณฑ์ ดังนี้

๑. การแสดงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย
๓. การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย
๔. มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ
๕. การเสริมสร้างความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง

ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ พรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัด โดยมี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้ขับเคลื่อนเกณฑ์ชี้วัด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ส่วนที่ ๒ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ กำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๔ เกณฑ์ ดังนี้

๑. มีการเตรียมการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในขั้นก่อนการดำเนินการตามนโยบาย
๒. มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการติดตามการดำเนินการตามนโยบาย
๓. มีการเตรียมการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต
๔. มีการเตรียมการสร้างโปร่งใสในขั้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติด้วยการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการสร้างการเฝ้าระวัง

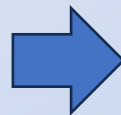
โดยเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ใช้แบบรายงานการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงฯ ในการรายงานการดำเนินโครงการ ๑ โครงการ ต่อ ๑ ฉบับ

ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เป็นผู้ตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัด โดยเป็นหน่วยงานในระดับกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายที่ถูกจัดอันดับไว้ ๕ อันดับแรก โดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นผู้ขับเคลื่อนเกณฑ์ชี้วัด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

การริเริ่มโครงการ

- หน่วยรับงบประมาณที่จะขอรับ
การจัดสรรงบประมาณประจำปี
“รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่
๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อ
จัดจ้าง” จะต้องจัดทำการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริตของโครงการ
พร้อมเสนอมาตรการในการบริหาร
จัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ยื่นต่อ
สำนักงบประมาณพร้อมคำขอ

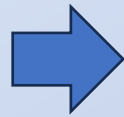

- สำนักงบประมาณ พิจารณา
แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
เพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขณะดำเนินโครงการ

- หน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี “รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง” จะต้องจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการ พร้อมเสนอมาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตที่เหมาะสม ส่งสำนักงาน ป.ป.ท.

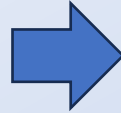

- ให้สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวง (ค.ต.ป.ประจำกระทรวง) ตรวจสอบภายใน หน่วยงานเจ้าของโครงการ เครือข่ายภาคส่วนต่างๆ ดำเนินการตรวจติดตามการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ และกำกับ ดูแลการดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

หลังสิ้นสุดโครงการ

- หน่วยงานเจ้าของโครงการนำข้อมูลเข้าระบบ eMENCER (ระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ)

- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ.ร. โดยคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล (ค.ต.ป.) ประจำกระทรวง ทำการประเมินผลโครงการและจัดทำรายงานผลส่งสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเจ้าภาพหลัก

- สำนักงาน ป.ป.ท. สรุปผลการดำเนินการในภาพรวมรายงานต่อ คอตช. หรือ คณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกัน องค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายใน องค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็น การมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริต ในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๑. วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน และตารางประกอบการประเมิน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ
- ๒) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต อาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบ เทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

➤ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

➤ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ในคู่มือนี้เป็นเพียงตัวอย่างในการกำหนดเกณฑ์ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งนี้หน่วยงานต้องเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามความเหมาะสมของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

๕	<ul style="list-style-type: none">- โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี- เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	<ul style="list-style-type: none">- โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี- เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	<ul style="list-style-type: none">- โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี- เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	<ul style="list-style-type: none">- โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี- เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	<ul style="list-style-type: none">- โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี- เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๔	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๑	ความเสียหาย..... บาท หรือน้อยกว่า

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	<ul style="list-style-type: none">- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม- เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	<ul style="list-style-type: none">- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ- ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	<ul style="list-style-type: none">- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง- มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	<ul style="list-style-type: none">- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส- เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	<ul style="list-style-type: none">- แทบจะไม่มี

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว จากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และ ผลกระทบจากการทุจริต (Impact) โดยเมื่อนำ โอกาส X ผลกระทบ จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือ ต่ำ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการ ประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยง การทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แบบการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

โครงการ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนิน โครงการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการ ทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะ เวลา	ผู้รับ ผิดชอบ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ตัวอย่าง แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๕	จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุและราคากลาง	- กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของอากาศยานและราคากลางที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	๑	๓	๓ ปานกลาง
		- เกณฑ์การพิจารณาที่อาจเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	๑	๔	๔ สูง
๑๐	การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดทำรายงานพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง	การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ตามคุณลักษณะเฉพาะ	๑	๔	๔ สูง

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๓.๒.๑ การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control)

Operational Control การระบุมาตรการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทำงาน หรือ

ข้อปฏิบัติอะไรที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- จัดให้มี Documentation ในการปฏิบัติงาน เช่น การบันทึกภาพ เสียง ฯลฯ
- การใช้เอกสาร การรับรองตนเองเพื่อควบคุมในขั้นตอนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ หรือตรวจสอบได้ยาก หรือไม่สามารถพิสูจน์ได้
- การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบ ตรวจสอบทาน
- การกระทบข้อมูล อย่างน้อย ๒ แหล่งข้อมูลให้ตรงกัน
- การตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเพียงเอกสารอย่างเดียว)
- การใช้ระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการ เพื่อลดการเผชิญหน้า
- เปลี่ยน/ปรับ Process
- ลดขั้นตอน ลดดุลพินิจ

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) คือ มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้นแต่ต้องทำให้คนอื่นๆรับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

สำหรับลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดในปัจจุบันมี ๙ ลักษณะ ดังนี้

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนสังกัด
๓. การทำงานหลังจากพ้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่หรือเกษียณอายุราชการ
๔. การทำงานอาชีพพิเศษที่ตรงกับหน้าที่ของรัฐ
๕. การใช้ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
๖. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อผลทางการเมือง
๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง
๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น
ในลักษณะพฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

๓.๒.๓ การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control)

การออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง (MONITORING SYSTEM) วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางในการเกิดการทุจริต ตามหลัก 3-Lines of Defense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

โครงการ:

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	<p>ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ และราคากลาง</p> <p>ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :</p> <ul style="list-style-type: none">- กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ อากาศยานและราคากลางที่เอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	<ul style="list-style-type: none">- แต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และบุคลากรด้านอื่นที่ปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน เป็นคณะกรรมการฯ			
	<ul style="list-style-type: none">- เกณฑ์การพิจารณาที่อาจเอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	<ul style="list-style-type: none">- กำหนดเกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา เช่น ด้านเทคนิค การบริการหลังการขาย ผลงานที่ผ่านมา เป็นต้น โดยจัดทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน- เผยแพร่เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน			

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

โครงการ

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๒	<p>ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดทำ รายงานพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : การพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามคุณลักษณะเฉพาะ</p>	<ul style="list-style-type: none">- จัดทำแบบฟอร์ม Check List เพื่อตรวจสอบรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของผู้ยื่นข้อเสนอ และรายละเอียดเงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน- เผยแพร่เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน			

ขอบคุณครับ

